

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

1. Czy wartość dofinansowania na poziomie 70% dotyczy tylko grantobiorców ostatecznych (mśp objętych pomocą), czy również Wnioskodawca musi zapewnić wkład własny w wysokości 30% wartości kosztów kwalifikowanych projektu ? Jeśli tak, to czy wkład własny musi być udokumentowany promesą kredytową czy mogą to być środki na rachunku bankowym?

Odpowiedź:

Maksymalny poziom dofinansowania na poziomie projektu (na poziomie wnioskodawcy – grantodawcy):

a) w przypadku wsparcia niestanowiącego pomocy państwa: 70% wydatków kwalifikowalnych

b) w przypadku wsparcia stanowiącego pomoc de minimis – maksymalnie 70 % wydatków kwalifikowalnych, przy czym:

i) całkowita kwota pomocy de minimis udzielona jednemu przedsiębiorcy (wnioskodawcy / beneficjentowi) w ciągu minionych trzech lat z różnych źródeł i w różnych formach wraz z wnioskowaną w ramach projektu kwotą pomocy de minimis podlega limitowi w wysokości wskazanej w przepisach prawa (patrz dodatkowo definicja „Pomoc de minimis”),

ii) do celów ustalenia dopuszczalnego pułapu pomocy de minimis zastosowanie ma definicja „jednego przedsiębiorstwa”, o której mowa w art. 2 ust. 2 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis,

Tak, Wnioskodawca zobowiązany jest zabezpieczyć wkład własny dotyczący wydatków Grantodawcy w projekcie (w wysokości odpowiadającej różnicy między kwotą dofinansowania dla projektu rozumianą jako % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych), a także do zabezpieczenia środków na pokrycie wydatków niekwalifikowalnych w projekcie.

Informacje o rodzajach dokumentów potwierdzających posiadanie środków finansowych na realizację projektu znajdują się na str. 36-37 regulaminu.

2. Czy wszyscy grantobiorcy (mśp objęte pomocą) muszą mieć siedzibę/oddział na terenie subregionu wałbrzyskiego celem spełnienia kryterium "Czy projekt jest ściśle powiązany z celami transformacji subregionu" ?

Odpowiedź:

Tak, regulamin konkursu wskazuje, iż ostatecznymi odbiorcami– grantobiorcami mogą być jedynie MŚP z subregionu wałbrzyskiego, tzn. posiadające siedzibę/oddział/filię zakładu lub stałego/dodatкового miejsca wykonywania/ prowadzenia działalności w granicach administracyjnych subregionu wałbrzyskiego objętym interwencją FST.

3. Czy Wnioskodawca musi mieć siedzibę/oddział na terenie subregionu wałbrzyskiego?

Odpowiedź:

Tak, zgodnie z Regulaminem konkurs jest skierowany do beneficjentów - grantodawców posiadających swoją główną siedzibę, filię lub oddział na obszarze subregionu wałbrzyskiego. Jednocześnie jest to kryterium formalne ogólne nr 3 *Kwalifikowalność Wnioskodawcy/Partnera*.

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

4. Czy są jakieś wymagania względem mśp objętych pomocą, tj. czy muszą to być firmy o jakimś minimalnym okresie funkcjonowania czy mogą to być również startupy ?

Odpowiedź:

Nie ma takiego kryterium w stosunku do Grantobiorców – MŚP.

5. Czy dobrze rozumiemy, że instrument wsparcia dla mśp musi obligatoryjnie zawierać łącznie bon B+R, bon na transformację cyfrową oraz usługę doradczą ?

Odpowiedź:

Projekt grantowy musi zakładać oferowanie Grantobiorcom, tj. MŚP, dwóch rodzajów bonów (grantów) na innowacje:

- bonu na usługi B+R;
- bonu transformacji cyfrowej.

Natomiast Grantobiorca może, ale nie musi skorzystać z obu rodzajów bonów, przy uwzględnieniu, iż usługa badawcza/proinnowacyjna musi być obligatoryjnym przedmiotem przekazanego bonu.

Przekazanie bonu musi zostać powiązane z bezpłatną usługą doradczą, świadczoną grantobiorcy, tj. MŚP, przez grantodawcę w ramach projektu grantowego

6. Czy partner również musi posiadać siedzibę/oddział na obszarze subregionu wałbrzyskiego.

Odpowiedź:

Tak, zgodnie z kryterium formalnym ogólnym nr 3 Kwalifikowalność Wnioskodawcy.

7. Czy w związku z poniższymi zapisami Regulaminu naboru nr: FEDS.09.04-IP.01-091/24 należy uznać, że w projekcie nie występuje pomoc publiczna na poziomie wnioskodawcy (grantodawcy) ale w projekcie występuje na poziomie wnioskodawcy pomoc de minimis w odniesieniu do kosztów pośrednich ?

(strona 22):

Należy przy tym pamiętać, że koszty pośrednie od wydatków bezpośrednich objętych pomocą de minimis można rozliczyć wyłącznie jako pomoc de minimis.

(strony 23-24):

W przedmiotowym naborze nie przewiduje się wsparcia projektów objętych pomocą publiczną. Dopuszcza się wystąpienie pomocy de minimis.

(...)

Pomoc publiczna to wsparcie, które spełnia łącznie wszystkie następujące wskazane poniżej przesłanki:

1. *jest przyznawane beneficjentowi przez Państwo lub pochodzi ze środków państwowych,*
2. *Jest udzielane na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,*
3. *ma charakter selektywny,*
4. *grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz*
5. *wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi*

Niespełnienie choćby jednej z powyżej przedstawionych przesłanek nie pozwala zakwalifikować danego rodzaju wsparcia jako pomocy publicznej. Przyjmuje się jednocześnie, że pomoc de minimis ze względu na swą małą wartość nie powoduje zakłócenia konkurencji w

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

wymiarze unijnym ani nie wpływa na wymianę handlową pomiędzy Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej.

(...)

W przypadku stwierdzenia pomocy państwa na poziomie wnioskodawcy (grantodawcy), w części projektu obejmującej wydatki nieprzeznaczone bezpośrednio na granty), wsparcie będzie udzielane wnioskodawcy wyłącznie na zasadach pomocy de minimis – zastosowanie znajdą właściwe przepisy prawa wspólnotowego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy”

Odpowiedź:

Tak jak zostało przetoczone w pytaniu w przedmiotowym naborze nie przewiduje się wsparcia projektów objętych pomocą publiczną.

Na poziomie Grantodawcy (Wnioskodawcy) może zostać udzielone wsparcie:

a) w przypadku niestanowiącego pomocy państwa w wysokości 70% wydatków kwalifikowalnych

b) w przypadku wsparcia stanowiącego pomoc de minimis – maksymalnie 70%.

Tylko w przypadku udzielonego wsparcia stanowiącego pomoc de minimis, koszty pośrednie również objęte są pomocą de minimis, w innym przypadku nie dotyczy.

Natomiast wsparcie udzielone grantobiorcy stanowi pomoc de minimis.

- 8. W zakresie analizy ekonomicznej dla projektów poniżej 50 mln PLN kosztów kwalifikowalnych, co oznacza sformułowanie "jeśli dotyczy" w odniesieniu do Załącznika nr 3 do Regulaminu naboru nr: FEDS.09.04-IP.01-091/24 tj. Analiza ekonomiczna dla projektów poniżej 50 mln PLN kosztów kwalifikowalnych (pełna lub uproszczona księgowość zgodnie z wzorami określonymi przez DIP).**

Odpowiedź:

Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosków należy pobrać ze strony naboru jeden z następujących wzorów załączników do wniosku Załącznik Analiza ekonomiczna - pełna księgowość” lub „Załącznik Analiza ekonomiczna - uproszczona księgowość” (w zależności od rodzaju prowadzonej księgowości).

W przypadku osób fizycznych oraz jednostek (np. spółki cywilne, spółki jawne), które nie są zobligowane do prowadzenia pełnej księgowości załączają 4b (uproszczona księgowość).

Natomiast w przypadku podmiotów, które są zobligowane do prowadzenia pełnej księgowości (spółki zoo, SA, inne podmioty np. które przekroczyły progi obrotów) załączyć należy 4a (pełna księgowość).

- 9. Czy w przypadku projektu partnerskiego potencjał ekonomiczny zapewniający prawidłową realizację projektu partnerskiego należy wykazać poprzez dostarczenie odpowiednich dokumentów tylko dla Wnioskodawcy (Partnera wiodącego) czy również dla wszystkich partnerów ?**

Odpowiedź:

W trakcie oceny wniosków będzie weryfikowane, czy sytuacja finansowa Wnioskodawcy/Partnera oraz przedstawione źródła finansowania projektu (montaż finansowy projektu) dają gwarancję realizacji projektu.

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

Zgodnie z instrukcją wypełniania wniosków str. 71 „Posiadanie środków finansowych na realizację projektu powinno być poparte poprzez dostarczenie dokumentów wraz z wnioskiem o dofinansowanie. Dołączenie do wniosku o dofinansowanie promesy kredytowej (zgodnej z wymogami DIP), zawartej umowy kredytowej na minimalną kwotę równą wartości dofinansowania oznaczać będzie spełnienie części kryterium „Sytuacja finansowa wnioskodawcy/partnera oraz źródła finansowania projektu dotyczącej sytuacji finansowej wnioskodawcy/partnera (...)”

Zgodnie z Kryterium „Sytuacja finansowa wnioskodawcy/partnera oraz źródła finansowania projektu” będzie weryfikowana sytuacja finansowa

Wnioskodawcy/Beneficjenta oraz Partnerów ponoszący wydatki w danym projekcie.

10. Czy w przypadku projektu partnerskiego analiza ekonomiczna powinna być sporządzona tylko dla Wnioskodawcy (Partnera wiodącego) czy również dla wszystkich partnerów ?

Odpowiedź:

Analiza ekonomiczna w przypadku projektu partnerskiego powinna być sporządzona przez Wnioskodawcę jak i partnerów.

11. Czy w przypadku projektu partnerskiego "Formularzu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis" składa tylko Wnioskodawca (Partner wiodący) czy również wszyscy partnerzy.

Odpowiedź:

W przypadku projektu partnerskiego Formularzu informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis" składa Wnioskodawca jak i partnerzy.

12. Obecnie są prowadzone dwa nabory w ramach, których zostaną wybrani operatorzy udzielający grantów (bonów) dla MŚP na usługi B+RT oraz usługi innowacyjne (bon w zakresie cyfryzacji):

Nabór konkurencyjny numer FEDS.01.02-IP.01-097/24 - 1.2.D Bony na innowacje dla MŚP

<https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/6257-nabor-konkurencyjny-numer-feds0102-ip01-09724-12d-bony-na-innowacje-dla-msp#toc-regulamin-wyboru-projekt-w>

Nabór konkurencyjny numer FEDS.09.04-IP.01-091/24 - Działanie 9.4 Transformacja gospodarcza, 9.4 E Bon na innowacje dla MŚP

<https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/6095-nabor-konkurencyjny-numer-feds0904-ip01-09124-dzialanie-94-transformacja-gospodarcza-94#toc-aktualno-ci-szkolenia-i-wydarzenia>

W Regulaminach obu naborów jest następujący zapis: "Należy przy tym pamiętać, że koszty pośrednie od wydatków bezpośrednich objętych pomocą de minimis można rozliczyć wyłącznie jako pomoc de minimis." (dla naboru dot. 1.2.D: strona 21; dla naboru dot. 9.4.E: strona 23).

O zastosowaniu pomocy de minimis mówią jeszcze zapisy w Rozdziale 8 obu Regulaminów.

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

Wydaje nam się, że to nie jest prawidłowe podejście. Jest oczywiste i niezaprzeczalne, że pomocą de minimis są objęte granty, które będą udzielane przedsiębiorcom. Natomiast zupełnie dla nas niezrozumiałe jest dlaczego pomocą de minimis miałyby być objęte koszty pośrednie, które są kosztami operatora. Nie znajdujemy na to uzasadnienia prawnego. Być może zapis w Regulaminach wynika z bezpośredniego przeniesienia z regulaminu dla przedsiębiorców. W przypadku przedsiębiorców jest zasadne, że pomocą de minimis objęte są zarówno koszty bezpośrednie, jak i pośrednie.

Natomiast jeżeli pomocą de minimis miałyby być objęte koszty pośrednie = koszty operatorów to przede wszystkim już na "wejściu" uniemożliwia to złożenie wniosku na pełną kwotę dofinansowania czyli 18 700 000,00 PLN dla naboru dot. 1.2.D oraz 37 880 000,00 PLN dla naboru dot. 9.4.E.

Takie wyliczenie:

	1.2.D	9.4.E		
dofinansowanie z EFRR/FST 70,00%		18 700 000,00 zł	37 880 000,00 zł	
maksymalna wartość projektu	100,00%	26 714 285,71 zł	54	114
koszty pośrednie wg stawki ryczałtowej	7,00%	1 870 000,00 zł	3 788 000,00	
zł				
limit pomocy de minimis (w EUR)		300 000,00 €		
limit pomocy de minimis (w PLN)	4,3093	1 292 790,00 zł		
wartość kosztów pośrednich nieuprawiona do pomocy de minimis				-577
210,00 zł	-2 495	210,00 zł		

Kurs 4,3093 to kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru (wpisany również w Regulaminach).

Zapewne nikt nie pokusi się na pełne dofinansowanie, ale powyższy przykład (chyba) prezentuje, że jest tutaj wykluczenie dla tego typu "chętnych".

Dodatkowo w obu Regulaminach wskazany limit pomocy de minimis to 200 000,00 euro, a od 01.01.2024 jest 300 000,00 euro. To chyba też nie powinno tak być.

Mamy wrażenie, że zapisy Regulaminów dotyczące pomocy de minimis są nieprawidłowe.

Odpowiedź:

W odpowiedzi na Państwa zapytanie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień:

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) Nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. łączna wartość otrzymanej pomocy de minimis przez jeden podmiot (od 01.07.2024 roku) nie będzie mogła przekroczyć 300 tys. Euro w ciągu minionych trzech lat. Stosowanie limitu jest uzależnione od momentu nabycia prawa do otrzymania tej pomocy tj. dzień podpisania umowy. W dniu podpisania umowy podmiot udzielający pomocy wydaje beneficjentowi zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis.

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

2. Natomiast wartość 200 tys. Euro występująca w Regulaminach konkursów, w odniesieniu do Grantodawcy, nie jest związana wprost z limitem określonym powyżej w pkt 1. i nie odnosi się do pomocy de minimis.

a. Zgodnie z Regulaminami, jeżeli wartość projektu nie przekracza 200 tys. Euro i jednocześnie projekt nie jest objęty w części/całości pomocą publiczną obligatoryjnie należy zastosować stawkę ryczałtową;

b. Jeżeli natomiast wartość projektu przekracza 200 tys. Euro i jednocześnie projekt nie jest objęty w części/całości pomocą publiczną obligatoryjnie zastosowanie stawki ryczałtowej pokrycie kosztów pośrednich jest fakultatywne. W takim wypadku można stosować stawkę ryczałtową lub pozostawić wydatki z katalogu kosztów pośrednich jako wydatki niekwalifikowalne.

Jak widać wartość 200 tys. Euro, rozumiana jako wartość projektu, w tym przypadku ma zastosowanie jedynie do określenia obowiązku stawki ryczałtowej, nie zaś wysokości kosztów czy dofinansowania.

1. To czy w projekcie po stronie Grantodawcy występuje pomoc publiczna i/lub pomoc de minimis nie jest związane z zastosowaniem stawki ryczałtowej. Wynika ona z zastosowania przepisów dotyczących pomocy publicznej i pomocy de minimis. Do ustalenia, czy w projekcie występuje taka pomoc konieczne jest przeprowadzenie testu pomocy publicznej. Jeżeli wynik testu wskazuje na brak pomocy publicznej to w projekcie ona nie wystąpi, zwłaszcza w zakresie stosowania stawki ryczałtowej.

2. Zapisy Regulaminów określają również, że wystąpi „obligatoryjność stosowania stawki ryczałtowej w projekcie, w którym występuje pomoc de minimis (w części lub całości projektu)”. I tutaj „Podstawą do wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową są wszystkie kwalifikowalne koszty bezpośrednie projektu, zatem wnioskodawca/beneficjent zobowiązany jest tak przygotować budżet projektu, aby dofinansowanie kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową oraz bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych projektu nie przekroczyło dopuszczalnego przepisami prawa limitu pomocy de minimis”.

3. Należy zauważyć, że zgodnie z Regulaminami konkursów „nie przewiduje się wsparcia projektów objętych pomocą publiczną”. Natomiast „W przypadku stwierdzenia pomocy państwa na poziomie wnioskodawcy (grantodawcy) – w części projektu obejmującej wydatki nieprzeznaczone bezpośrednio na granty – wsparcie będzie udzielane wnioskodawcy wyłącznie na zasadach pomocy de minimis”.

4. Należy także zauważyć, że na drugim poziomie udzielania pomocy, czyli w momencie udzielania grantu, wystąpi pomoc de minimis dla Grantobiorcy, która jest obwarowana dwoma limitami. Pierwszy z nich mówi o maksymalnej wartości grantu na poziomie 200 tys. Euro – przy czym nie ma tu znaczenia sam rodzaj udzielanej pomocy. Drugi limit w wysokości 300 tys. Euro dotyczy łącznej wartości pomocy de minimis uzyskanej przez Grantobiorcę w okresie minionych trzech lat. Jednakże jest to pomoc de minimis w odniesieniu do Grantobiorcy i fakt jej wystąpienia na tym poziomie nie jest istotny przy analizie dotyczącej

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

pomocy publicznej i pomocy de minimis projektu pod kątem Grantodawcy, a tym samym stosowania bądź nie pomocy de minimis w odniesieniu do stawki ryczałtowej.

Reasumując w projektach, w których nie występuje pomoc publiczna/pomoc de minimis również stawka ryczałtowa nie będzie stanowiła takiej pomocy, a tym samym nie ma ona ograniczeń określonych dla limitu pomocy de minimis.

Mimo, że co do zasady w projektach w ramach przedmiotowych naborów nie powinna wystąpić pomoc publiczna/pomoc de minimis po stronie Grantodawców, to zapisów o ewentualności jej wystąpienia nie powinno się usuwać z tych Regulaminów.

Kontynuacja zapytania:

Bardzo dziękuję za wyjaśnienie kwestii dotyczących pomocy de minimis w odniesieniu do naborów:

Nabór konkurencyjny numer FEDS.01.02-IP.01-097/24 - 1.2.D Bony na innowacje dla MŚP

Nabór konkurencyjny numer FEDS.09.04-IP.01-091/24 - Działanie 9.4 Transformacja gospodarcza, 9.4 E Bon na innowacje dla MŚP

Proszę tylko o potwierdzenie czy prawidłowo interpretuję wyjaśnienie złożone w odpowiedzi nr 4:

Należy także zauważyć, że na drugim poziomie udzielania pomocy, czyli w momencie udzielania grantu, wystąpi pomoc de minimis dla Grantobiorcy, która jest obwarowana dwoma limitami. Pierwszy z nich mówi o maksymalnej wartości grantu na poziomie 200 tys. Euro – przy czym nie ma tu znaczenia sam rodzaj udzielanej pomocy. Drugi limit w wysokości 300 tys. Euro dotyczy łącznej wartości pomocy de minimis uzyskanej przez Grantobiorcę w okresie minionych trzech lat. Jednakże jest to pomoc de minimis w odniesieniu do Grantobiorcy i fakt jej wystąpienia na tym poziomie nie jest istotny przy analizie dotyczącej pomocy publicznej i pomocy de minimis projektu pod kątem Grantodawcy, a tym samym stosowania bądź nie pomocy de minimis w odniesieniu do stawki ryczałtowej.

Moja interpretacja ww. odpowiedzi: skoro w ramach kosztów bezpośrednich nie występuje pomoc de minimis dla Grantodawców (występuje pomoc de minimis dla Grantobiorców), to koszty pośrednie nie są automatycznie objęte pomocą de minimis dla Grantodawcy.

Być może zgłaszany problem dotyczący pomocy de minimis wynika z tego, że błędnie interpretowałam zapis Regulaminu. Do tej pory zapis: "Należy przy tym pamiętać, że koszty pośrednie od wydatków bezpośrednich objętych pomocą de minimis można rozliczyć wyłącznie jako pomoc de minimis." (strona 23 Regulaminu) rozumieliśmy, że jeżeli w ramach kosztów bezpośrednich są koszty objęte pomocą de minimis, a w tym przypadku są to koszty dotyczące tylko i wyłącznie Grantobiorców, to koszty pośrednie też podlegają pomocy de minimis.

Jeżeli jednak odpowiedź nr 4 należy rozumieć następująco, że jeżeli w ramach kosztach bezpośrednich nie ma kosztów objętych pomocą de minimis dla Grantodawcy, to koszty pośrednie też nie są automatycznie objęte tą pomocą, to wyjaśnia sprawę.

Odpowiedź:

Pytania i odpowiedzi do naboru nr FEDS.09.04-IP.01-091/24

Tak. Jeżeli nie ma w projekcie po stronie kosztów Grantodawcy pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis to nie będzie także pomocy de minimis w kosztach pośrednich, czyli w tym wypadku w stawce ryczałtowej.

Pomoc de minimis związana z przyznaniem grantu dla Grantobiorcy, nie jest istotna przy kwalifikowaniu pomocy (jako de minimis, czy pomocy publicznej) po stronie Grantodawcy.

Należy zauważyć, że tej pomocy de minimis na drugim poziomie, czyli udzielanej przez Grantodawcę dla Grantobiorcy jest związana z Grantobiorcą (w zależności jego wyniku testu pomocy publicznej i zapisów Regulaminu).